

למורה:

עדיף לסדר את הכיתה בצורת ח' בשביל שיהיה מקום לפעילויות השונות במהלך השיעור.

נושאי השיעור:

- ניהול תקציב אישי
- טיפים לניהול תקציב
- תרומתי לשמירה על תקציב המשפחה

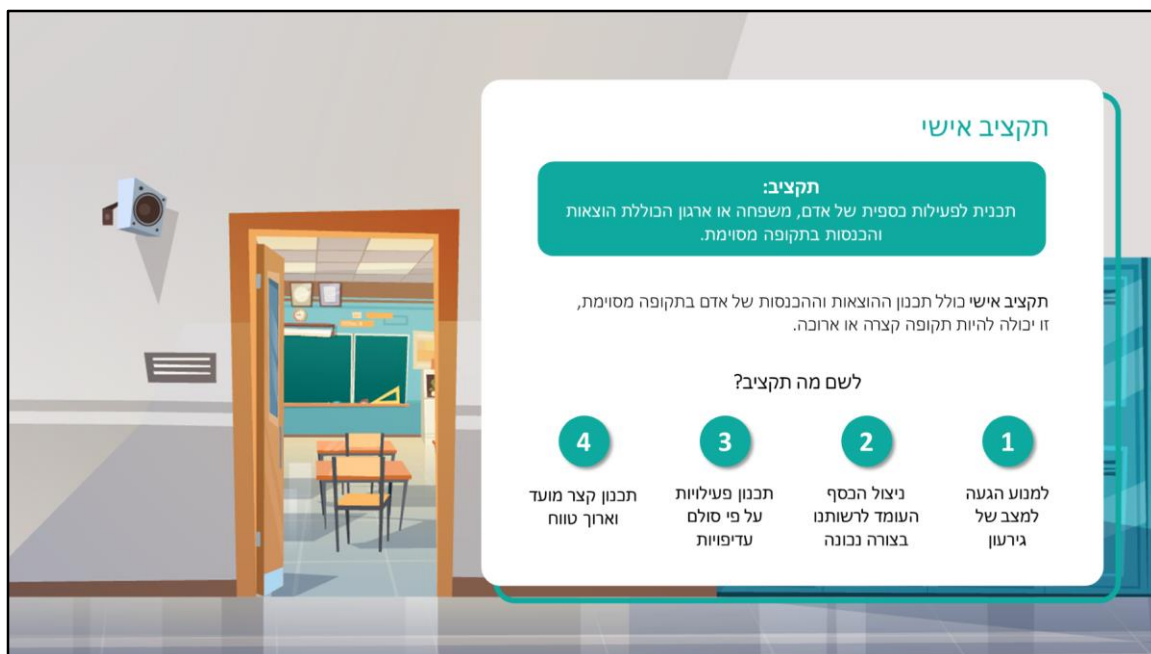
ציוד נדרש לשיעור:

- להצגת המצגת: מחשב עם חיבור לאינטרנט, מקרן, רמקולים (מומלץ- להקרנת סרטון)
- נספח א'- שקף 11

למורה: (2 דקה)

שאל את התלמידים: האם אתם יודעים מאיזה גיל ניתן לפתוח חשבון בבנק?
כיצד פותחים חשבון בבנק? "**אסוף** תשובות והסבר: ניתן לפתוח חשבון בנק החל מגיל 14.
בגילאי 14-16 אפשר לפתוח חשבון רק בהסכמת הורים. יש להגיע לסניף הבנק הרצוי בליווי
של אחד ההורים ולבקש לפתוח חשבון בנק.
החל מגיל 16, ניתן לפתוח חשבון צעיר עצמאית, ללא הסכמת הורים או ליווי, עם הצגת
תעודת זהות.
אמור: בשיעור זה אנו נעסוק בניהול תקציב אישי.

למורה: (6 דק')

אמור: אמנם אתם כעת עדיין לא עובדים ואין לכם חשבון בנק אבל אתם כן מקבלים דמי כיס ומתנות שמהווים את ה"הכנסות" שלכם ולכן עליכם לדעת איך להתנהל עם תקציב כדי שבבוא היום שתתחילו לעבוד ותכניסו סכומי כסף גדולים, תדעו איך להתנהל איתם.

שאל: מה זה תקציב? **אסוף** תשובות, **חשוף** את ההגדרה בשקף **והסבר:** תקציב הוא תכנית לפעילות כספית של אדם, משפחה או ארגון הכוללת הוצאות והכנסות בתקופה מסוימת, בד"כ חודש או שנה. תקציב אישי כולל תכנון ההוצאות וההכנסות של אדם בתקופה מסוימת, זו יכולה להיות תקופה קצרה או ארוכה.

שאל: לשם מה להשתמש בתקציב? מה עלול לקרות אם לא נשתמש בתקציב? **אסוף** תשובות ו**חשוף:**

- למנוע הגעה למצב של גירעון (גירעון- מצב שלילי, כמו משיכת יתר בבנק).
- ניצול הכסף העומד לרשותנו בצורה נכונה.
- תכנון פעילויות על פי סולם עדיפויות.
- תכנון קצר מועד וארוך טווח.

מה כולל התקציב האישי?

תחילה, עלינו להבין את המצב הנוכחי של ההכנסות וההוצאות שלנו

הכנסות	סכום חודשי	הוצאות	סכום חודשי
דמי כיס	200	בילוי עם חברים	100
מתנת יום הולדת	150	משחקי מחשב	80
עזרה לשכן	50	בגדים	140
		אקססוריוז לחדר	30
		אוכל בחוץ	120
סה"כ	400	סה"כ	470

למורה: (3 דק')

התקציב האישי כולל את מקורות ההכנסה שלנו (יכול להיות מקור אחד או יותר) ואת ריכוז כל ההוצאות שלנו לתקופה נתונה (למשל חודש).
תחילה, עלינו להבין את המצב הנוכחי של ההכנסות וההוצאות שלנו בשביל לדעת האם אנו באיזון חיובי או שלילי.
חשוב את התקציב לדוגמא, **הסבר** את הסכומים של ההוצאות וההכנסות החודשיות **והדגש**: במקרה פה ההוצאות עולות על ההכנסות. זהו איזון שלילי ולא נכון. (המשך בשקף הבא)

למורה: (2 דק')
הסבר כי במצב בו ההוצאות שלנו גדולות יותר מההכנסות, אנו נמצאים במצב של גירעון בתקציב, שזהו מצב שלילי (כמו להימצא במשיכת יתר בבנק - אוברדרפט).
שאל וחשוף במצגת: מה נעשה במצב בו ההוצאות עולות על ההכנסות שלנו? **אסוף** תשובות ו**הסבר**:
 במצב של גירעון בתקציב אנו חייבים לדאוג לכסותו במהרה, כלומר להגדיל את ההכנסות, - או- לצמצם בהוצאות.

למורה: (12 דק')

הסבר כי בהכנת התקציב שלנו, תמיד נשאף למצב ההפוך: במצב בו ההכנסות שלנו עולות על ההוצאות, אז אנחנו במצב של עודף הכנסות, זהו מצב טוב מאד כי אז את העודף הזה אנו יכולים להשקיע בחיסכון.

חלק לתלמידים את נספח א' (שקף 11) ובו טבלת הוצאות והכנסות. **בקש** מהתלמידים לנסות ולהעריך את כמות ההכנסות וההוצאות החודשיות שלהם. לאחר זמן העבודה האישית, **שאל:** מי רוצה לשתף אותנו בתקציב האישי שלו? (נסי לשתף לפחות 2-3 תלמידים), **בדוק** האם מישהו חושב שהוא נמצא בגירעון ורוצה לשתף בתקציב שלו.

המרכז לצמיחה פינוסית
מבית • בנק הפועלים

במה אוכל
לצמצם???

יצירת סולם עדיפויות
כדי להימנע או להתגבר על הגרעון עלינו ליצור סולם עדיפויות

הכנסות	סכום חודשי	הוצאות	סכום חודשי
דמי כיס	200	בילוי עם חברים	100
מתנת יום הולדת	150	משחקי מחשב	50 80
עזרה לשכן	50	אוכל בחוץ	120 140
		אקססוריז לחדר	0 30
		בגדים	80 120
סה"כ	400	סה"כ	350 470

עכשיו תורכם!

למורה: (12 דק')

שים לב- בשקף זה יש חלקים מוסתרים, יש להפעיל את השקף בשביל לראות את מהלך הופעת המספרים וסדר הופעתם!

שאל: אז איך מתגברים על מצב של גרעון או מונעים אותו מלכתחילה? עלינו ליצור סולם עדיפויות. כאשר על ההוצאה הראשונה אי אפשר לוותר, על השנייה אולי אי אפשר לוותר אבל מה עם השלישית והרביעית וכן הלאה? על מה אפשר לוותר בחודש הקרוב? מה אפשר לצמצם בחודש הקרוב? ניתן וצריך לקצץ בהוצאות הכי פחות חשובות שלנו על מנת להגיע לאיזון בין צד ההוצאות לצד ההכנסות.

בצע את יצירת סולם העדיפויות ע"י חשיפת השקף והסבר מה עומד מאחורי צמצום הסכומים.

בקש מהתלמידים לחזור לדף התקציב שלהם ולרשום ליד כל הוצאה אחת משלושת האופציות הבאות:

1. לא ניתן לצמצם.
 2. ניתן לצמצם מעט.
 3. ניתן לצמצם הרבה/ לוותר לגמרי.
- הדגש** להם כי סולם העדיפויות הוא שונה מאדם לאדם ואין לשפוט את הבחירות אחד של השני.

למורה: (2 דק')
ציין בפני התלמידים מס' טיפים לניהול תקציב

למורה: (1 דקה)

הסבר: דיברנו על ההוצאות של ההורים שלנו למעננו בפרט ולמען כל המשפחה בכלל. כעת, שאתם מודעים להוצאות הרבות של ההורים שלכם עבורכם ואתם יודעים כיצד להתנהל עם תקציב משלכם, איך לדעתכם הדבר יכול להשפיע לשמירה על תקציב המשפחה? **אסוף תשובות והסבר:**

- תקציב אישי יקל על התקציב המשפחתי מאחר ואם תצליחו להתנהל עם דמי הכיס שלכם בלבד, תדרשו פחות מההורים שלכם.
- בנוסף, ניהול תקציב אישי יפתח אצלכם עצמאות כלכלית. ניהול תקציב יסייע לכם לשלוט בכסף שלכם בשלב מאוחר יותר, כשההכנסות וההוצאות שלכם יגדלו.

למורה: (2 דק')

סכם את השיעור: בשיעור זה למדנו על מהו תקציב ומה החשיבות שלו. למדנו איך להתנהל עם תקציב: חלוקה להכנסות והוצאות, כאשר אנו מעוניינים תמיד שההוצאות יהיו נמוכות מההכנסות שלנו, בשביל שהמאזן שלנו לא יהיה שלילי (להיכנס למינוס) וגם בשביל שנוכל לחסוך קצת כל חודש. לבסוף נתנו מס' טיפים לניהול תקציב והחשיבות של ניהול תקציב אישי ביחס לתקציב המשפחתי כולו.

בניית תקציב אישי

הכנסות	סכום חודשי	הוצאות	סכום חודשי
סה"כ		סה"כ	

למורה:

נספח א' - בניית תקציב אישי

הדפס את הדף ככמות התלמידים. (דף לתלמיד)